

sessió constant dels egòlatres i els envejosos de tota mena. Hem parlat bé, també, dels camperols que seguien el cabdill Pere Joan Sala, que ja en el segle XV lluitaven i morien per la llibertat contra el poder del feudalisme.

Quan tothom, i sobretot la Premsa rural de Catalunya, subordinada casi totalment al capitalisme de la Lliga, s'afanyava a descriure els horrors de l'infern de la Rússia soviètica, nosaltres, pel febrer del 1922, obríem una subscripció i recaptàvem més de 1.600 pessetes «per a socórrer els infants famèlics d'aquell poble dissortat —dèiem llavors— víctima dels Estats que s'oposen a la seva lliure voluntat.»

I un dia hem fet l'elogi del Noi del Sudre i d'Àngel Pestaña i de Francesc Layret, en les hores més tràgiques i angunioses, quan rebíem anònims amenaçadors dels mateixos pistolers a sou dels assassins Arlegui i Martínez Anido, que cada dia tacaven de sang els carrers de Barcelona i de tot Catalunya i es rabejaven assassinant homes liberals i gent treballadora.

I mentre un dia combatíem el feixisme italià, altres i sempre, fermes en la nostra consigna de no fer acatament sinó a la bondat i a la intel·ligència, homenatjàvem a Guimerà, a Iglésies, a Russinyol, i a Blasco Ibàñez i a Lleó Tolstoi... I a les nostres planes trobaven cordial acolliment els literats, autors dramàtics i polítics de significació esquerrana. ¿Recordes, amic, aquelles conferències a La Unió Liberal i a l'Ateneu Obrer en plena dictadura, algunes d'elles amb les pistoles dels «agents de l'autoritat» damunt la taula del conferenciant? ¿Recordes aquell xiroi «Himne al Somatén», que publicàrem per a befar-nos de l'estultícia erigida en autoritat?...

Nosaltres sí recordem les envestides d'aquell tinent coronel que duia la seva mueller a parir a Castella perquè cap seu fill no portés l'estigma d'haver nascut a Catalunya. I recordem la nostra amistat amb Santiago Bilbao i que Valeri Mas podia col·laborar amb LA GRALLA. I recordem que treiérem del presidi de Figueres a Ferran Torruella, condemnat pels fets del 1909 a Manresa. I recordem, entre moltes i moltes altres coses, aquella *potulada* de la Premsa Diària, expressió del servilisme d'uns, que ara, si gosessin, farien de revolucionaris, i de la bandarrereria dels que, engreïts amb la seva posició, no toleraven el lliure pensar dels altres... I recordem que si propugnàrem per unes fires—fenicis al fi,—propugnàrem també pel canvi de la Festa Major, al marge dels interessos «sacratíssims» de l'església, així com també al marge dels mateixos interessos, igualment «sacratíssims», hem propugnat tant i tant per una altra festa laica: la festa del Dia de la Mare.

Ara, amic, ens vénen a la memòria tots aquests records i d'altres més que són part essencial de la nostra vida, i, pots ben creure-ho, però ens en sentim satisfets,

Dijous al Majestic...

El Quadre Escènic de "La Unió Liberal" estrenà "Vels grisos", de Joan Gras i Trilles

Joan Gras ha escrit una obra dramàtica, «Vels grisos». Aquesta obra fou estrenada dijous, al Majestic, en una funció a profit dels orfes de la guerra. Abans, però, ja en els prospectes anunci de la funció, foren publicades unes opinions de conciutadans nostres que coneixien l'obra—les quals havien d'haver aparegut a les nostres planes si diumenge passat s'hagués publicat LA GRALLA—i el mateix autor, en unes breus paraules, en remarcà el seu significat.

Nosaltres no coneixíem l'obra de Joan Gras. No la coneixíem, perquè les obres de teatre preferim conèixer les en el seu lloc natura, a les taules i amb llum artificial. I, ara que ja hem vist «Vels grisos», volem dir una cosa: volem dir que Joan Gras ha sorprès a molts que d'ell només en coneixien el seu aspecte extern. Ara han pogut veure que aquell home massa senzill i massa popular, no és un home vulgar i que té talent i sensibilitat en uns graus insospitats. Amb «Vels grisos», el seu autor s'ha elevat qui-sap-lo en el concepte de molts conciutadans nostres. Es perquè ha sabut plasmar els seus sentiments i les seves sofrances, i en ell l'home que llegeix i que sent ha superat de molt el seu esperit rebel i rodamón.

«Vels grisos» és l'obra d'un home bo que ha patit molt, que pateix molt, que patirà molt. Es, si val a dir ho, la seva obra, el seu drama. Els seus personatges són ell mateix. Tots parlen com ell. Tots actuen com ell i divaguen i teoritzen com ell. I filosofen a la seva pròpia manera.

El fons del drama denota en el seu autor que coneix—a la seva manera, és clar—la societat. I tota l'obra és la topada del seu caràcter amb la societat. No hi ha altre conflicte. No hi ha uns tipus oposats als altres. Tots tenen trets visibles del seu autor. I l'enemic, si és invisible, és sempre present a l'escena; és la humanitat, amb els seus defectes, que no s'esmenaran pas amb les llançades donades a l'espai i amb les imprecacions del novell autor.

Això, que vol dir manca d'acció escè-

nica, no vol pas dir manca d'emoció, la qual és aconseguida per la força del sentiment més que per la traça del dramaturg.

I ara, dit el nostre parer, senyalem que hi ha escenes i frases i pensaments, en aquesta obra de Gras, que denoten el seu esperit observador i el seu talent, molt per damunt de moltes milloques amb infules d'intel·lectual.

L'interpretació de «Vels grisos» era a càrrec del Quadre Escènic de La Unió Liberal. I, tot i la manca d'escenes de luïment personal hem de remarcar que els nostres intel·ligents amateurs s'esforçaren i reeixiren a donar realitat a la ficció escènica, excel·lint més aquells, com Pere Molins, per exemple, estudiós de mena i més bregat, a qui li fou confiat el tipus més encertat de l'obra.

Lúcia Tur gas també excel·lí notablement, així com Enric Govern, qui feu una entrada magnífica en el primer acte, i Sabes Fuster fou l'actor estudiós i discret que tant i tant hem alabat. Molt bé així mateix Maria Tapias en el seu paper difícilíssim i Mercè Gelabert en el seu tipus, no tan ben encertat com el del seu espòs.

Arrodoniren el conjunt Pau Fusté, Andreu Soldevila, Esteve Juvany i Joan Pou.

La presentació escènica, molt ben apropiada a l'acció i a l'ambient de l'obra.

Al final de cada un dels tres actes l'autor fou reclamat a les taules i al final de l'obra aparegué rodejat de tots els intèrprets i del director del Quadre Escènic, Antoni Jané.

* * *

Prengué part a la vetllada la Banda de les Múcies, que interpretarà els himnes de la revolució, i les fantasies d'«Aida» i «Tanhauser», sota la direcció del mestre Ruera.

I finí la festa amb la presentació de l'Esbart Infantil de Dansaires del Foment de la Sardana, bella i simpàtica nota que va plaure de debò a la molta concurrència que omplena el teatre.

A. G. A.

perquè creiem que tanmateix mai no ens hem fet indignes d'aquestes sis mesades que LA GRALLA ha usat un llenguatge fort, a to de les circumstàncies. En la nos-

tra vida d'ahir no hi ha contradicció amb la nostra vida d'avui. I això, amic, gosàriem creure que té un valor.

PLACID